

Ե՝ առաջի իմ եղեւ, զի նսիր քան զիս էր»:
Զայս Յովաննէս յառաջագոյն քան զոյն
յիշտասկեաց, որպէս յորթամ ասացն, եթէ
ես մկրտեմ զեեզ ջրով¹ բայց որ զինի իմ
գալուն է, շաքարայուն² է քան զիս. այլ դու-
րի ինչ զայն ախտանին, յորթամ զինի առ-
բա լուիցես զգալուստն որթա՝ երիցացոյն
քան զնա գոր: Այլ վասն սոր Յովաննէս նա-
խած անաւթ էր ժողովրդեանն՝ և յայտնագոյն
ամկս մարգարէութեանն՝ վասն այնորիկ աւ-
սէ որ զինի իմ գալուց է: Տես արձեալ զոր
ասատնաւր զնարա զնանկընութեանն, և
զիւր ի յետին ժամանակի զգոյն:

«Զի ի լրութենէ անդի նորա առաք մեք
ամենիքեան շնորհա» :

Եցոյց և զաստուածային փառացն զանշագութիւն։ Ոչ, ասէ, ստացական ինչ ունի չնորդն, այլ լրացն ստուածաբար ըստ հայուական ու թօթեանն՝ ուստա Հեղեալու ի եղանակու առանց հատման կամ նուազելոյ ինչ յինքենէն, այլ նա միշտ ի լրացն կատարեւապէս կայ մնայ, և ի մեզ անծախաբար աղքիւրաբար րղնէս զգարգես չնորհի իւրոյ։

« Հնորհս փոխանակ շնորհաց »:
Այլ իմ ասէ քան զոր ի հնումն կորայէւ-
ղացնողն տուուաւ . ընդալաք մեք շնորհս , զի
այնորփի ստուերէ և այս ճշմարտութիւն .
այնորփի ժամանակիայք՝ և այս մասցակնեք .
այնորփի մասնաւորաբար՝ և այսորփի կատու-
թեալք :

« Զի աւրէննքն ի ձեռն Ապօսիսի տուան.
Նորհք և ճշմարտութիւն ի ձեռն Յիսուսի
Քրիստոսի եղեն » :

Եւ վասն զի պատմեաց զայն եթէ ընդաւ-
լաք չնորհա փոխանակ չնորհաց, եցոյց զան-
հաւումատ⁴ կշռութիւն զերկոցունց չնորհացն,
զՄովսէս՝ առ փրկիչն արքիմակերու, և
զարէնն Մովսէսի առ աւետարանն Փրիմ-
սոսի. դաստիարակելով մեղեք եթէ այն ա-
մենայն ստուեր էր աւետարանի ճշմարտու-
թեան՝ որ Քրիստոսի ի մեզ Հրաշագործե-
ցաւ. Վասն զի անդանաւոր գառն լինէր զե-
նեալ. իսկ ասս ճշմարտու գառն Քրիստոս
պատարագեալ եղաւ. անդ նշանակ խաչին
դաւագանն Մովսէսի լինէր, և աւարումն
ձեռագն օրով պարտէրն Ամալգէ. իսկ ասս

Հեղուսէ փրկիչն զբաղուկս իւր ի վերայ կեան-
սարեր խայխու անդանաւր մեղացն կատա-
րումն արգելեալ լինի. աստ և ի խորհրդոցն
հրաժարեցուցանէ. անդ ակն ընդ ական և
մաշ ընդ մահուան կանոնէ⁴. իսկ աստ ա-
պաշարութեան շնորհի զաւենիսեան ա-
պրեցուցանէ. անդ երկիր աւետեաց խոս-
տանալ պանչելի պարգեւաթ և աստ զվե-
րինն Յորսասղմ անճառելի և անլուծանե-
լի պարգեւաթքն Տեսե՞ր զերկորոր շնորհիս
առաւելութիւն և զանզուգական երախտա-
ւորութեանցն ձիրս:

Պատկառեսցուք այսուհետեւ, և մի լքեալ
յաշակեցուք զմեր փրկութիւնն, և հրա-
ժարեցուք զրկեալք ի մեծապղյու չնորհացն.
զի թէ առ հնովն և աւրիմական ընթացն
պատօնեալ քատառապարտիր խափութիւնն իս-
րայեցդի, իսկ որպիսի՞ ներելց մեք արժա-
նի լինիցիմք՝ յորժամ ծուլացեալք արտա-
քոյ չնորհն զանձինս զրկեցեմք, վասն որոյ
որդին Աստուծոյ մարդ եղեւ և այնքան յան-
ձին կալաւ զիջնանել՝ ի խոնարհութեան զի
զմեր բարձրացուցէց. մանաւութիւնն թէ գնեաց-
սիկ իւրաքանչ պատուական արեամբն, և վերըս-
տին արժան պատուալրեաց կենացն անմահից և
փառացն մշտնենաւորաց: Վասն որոյ փու-
թացուք յարգարել զանձինս և ժառանգել
զիսոստացեալ բարիսն ի Քրիստո Յիսոսու ի
Տէ՛ր՝ ընդ որում հաւը միանգամայն և հո-
գոյն սրբոյ վայելէ փառք իշխանութիւն
և պատի այժմ և միշտ և յաւիտեանն յա-
ւիտենից ամէն:

ԱՐԵԼԻ ԳՐԱՐԴԻՆ ՊԻՏԻ ԸՆԿԱՑ

ՄՈՐԹԱ ՀԱՆԵԼ ՏԱԼ՝

ՔԱՆ ԳԻՏԱԿՑՈՒԹԵՆԵՍ՝ ԶԱՍՈՒԱԾ

۲۰۷

Հենրիկոս Ֆաբր (Fabre) երեւել միջատարան՝ 1915 հոկտեմբերի մէջ վախճանեցաւ՝ Գաղղիոյ Vaucluse նահանգի Sérignan գիւղին մէջ, 92 տարեկան։

ինը «Միջատներու Հոմերոս» տիտղոսով բոլոր ուսումնական աշխարհին ծանօթ էր:

իւր գրութեանց մէջ, ամենէն աւելի
սիրուն և պայծառատես թարգմանր կը

- ՕՐ. Հօրուսակն:
 - ՕՐ. Անցական:
 - ՕՐ. զանահանմառոթիւն երկոցունց:
 - ԲՆ. կոնճէ:
 - ՕՐ. և մի:
 - ՕՐ. և առ:
 - ՕՐ. և առ:

ՈՍԿԻ ՀԱՇԻԿՆԵՐ

հանդիսանար՝ ստեղծագործութեան չընա-
դահրաշ բանաստեղծութեանը:

Սոտուգիր Ֆավրի գրչին տակ՝ կենդան-
նեաց բնազդին սցանչելիքը, միջատներու
ոգեանութիւնը՝ գիտական տեսութիւննե-
րով և մարդարէական գուշակութիւններով
համեմուած՝ իրական դիցազններութեան
մը բնադրոցմ կր զգնուն:

Այնքան նշանաւոր դարձած էր, որ
քանի մը տարի առաջ՝ ֆրանսայի պե-
տութիւնը, յորելեան կատարել տալով՝
հանդիսաւորապէս իրեն համար յիշատա-
կարան մը կանգնել տուաւ, իրուն արդի
ժամանակներուա ամենէն աւելի բարձր
հանճար :

Վրան սցանչացող զանազան մեծ գիտ-նականներ հետաքրքրութեամբ հարցուցին.

— Կը հաւատա՞ս Աստուծոյ զոյութեան,
և ի՞նչպէս:

Հաստատակամ շեշտով, պատասխանեց.

— « Ես, չեմ կարող ըսել թէ կը հաստատմ Աստուծոյ, վասն զի ես զԱստուծած կը տեսնամ: Առանց Աստուծոյ ներկայութեան ամենայն ինչ խաւար է:

« Մանկութենէս սկսեալ ոչ միայն իմ
այս համուզումն հաստատով պահեցի, այլ
նաև մինչեւ այս տարիքս՝ ո՞րքան աելի
ուսումնական հետազօտութիւններուն մէջ՝
յառաջեցի՝ այնքան աւելի խորապէս ըմ-
բռնեցի և մծնապէս բարուցեցի իմ մէջ՝
Աստուծոյ ակնյայտնի գոյութեան իրա-
կանութիւնու»

« Ամէն դար ունեցած է իւր արտառոց գաղափարները, և մէր ժամանակներու հիւանդութիւնն է՝ անասովածքորիւն:

« ինձ համար աւելի դիրքին պիտի ըլ-
լայ մորթս հանել տալ՝ քան թէ մտքէս Աս-
տուծոյ վրայ ունեցած գիտակրութիւնս»:

Ալդարեն այս պարզ արուայալութիւնը
վսեմ զամ մ'է այն կարծեցեալ ուսում-
նականներու համար՝ որոնց բացարձակ
ժխտելով Աստուծոյ գոյութիւնը՝ Դրական
Գիտութեան նշանագրուշմը ազատազրած
կը համարին.

1. — Կ'ուզմա Խաղաղութիւն՝ խղճիդ
և Աստուծոյ հետ։

— ի՞նչ կ'ընես. հարցնողաց՝ ճշմարտութեամբ պատասխանէ'.

« կ'աշխատիմ. ազգիս բարիք կը գործեմ. կը շանամ բարի ըլլալ. կը համբերեմ. կ'այօրեմ » :

2. — Կ'ուզես նշանաւոր անձ մ'ըլլալ:

— Այլէ՛ հետևեալ առաջինութիւնները
գործադրել.

Կարգաւորութիւն. Հաւատքի հոգի. կիր-
քերու մեռուցում. Հաւատաւակամուրիւն:

3. — Գիտցիք, երկու անզուզական առաջինութիւններ են՝ ըլլալ Արդար և Բարի. բայց մարդու նախընտրելու է Բարութիւնը՝ Արդարութենել:

4. — ζωμόρπιεξ. Περίβασηριτ και παρθήνη ανδερπι. Νησιανηγηγηνηρην εκά.

Ընկերական ո՞ր և է Գործի՝ սիրայօժար
եռանդով ձեռց զարնել. Հաստատակամու-
րեամբ զարդիլ. Յարատելորեամբ շարու-
նակել. Գոհորեամբ դադրեցնել. Հանդար-
տարար վերսկսիլ. Քիչ մը դանդաղ աւար-
տել:

Ծ. — Միշտ լաւ զործելու պայմաններն են.

Կարգատուոքիւն. Փոյք. Չուռաբուոքիւն.
Հանդարտաբարոյնոքիւն. Ամբողջացում գործի.

6. — Աղքատներու՝ Երկինց հասնելու ճանապարհը՝ Համբերութիւնն է. Հարուստներուն՝ Աղոյութիւնը:

7. — Խաղաղութեան ամէն բարից կը
սպասուի. Խոսվութեան ո՞չ մէկ օգուտ:

8. — Եթէ դու քեզի չօգնես՝ ուրիշները քեզի չեն օգներ, կամ հազիւ հազ՝